

Bankanın ihraç etmeyi planladığı iki farklı borçlanma aracının vadesinden önce geri alınması halinde yatırımcı adına oluşabilecek zararların GVK Geç.67 madde kapsamında mahsubu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	64597866-120[GEÇ.67-2016]-20706
Tarih	09.11.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-120[GEÇ.67-2016]-20706

09/11/2016

Konu : Bankanın ihraç etmeyi planladığı iki farklı borçlanma aracının vadesinden önce geri alınması halinde yatırımcı adına oluşabilecek zararların GVK Geç.67 madde kapsamında mahsubu

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda,

Bankanızın iki farklı borçlanma aracını ihraç etmeyi planladığı, söz konusu ürünlerden ilkinin ara dönemde kupon ödemesi olmayan sadece vade tarihinde değişken tutarlı kupon ödemesine sahip olacak olan bir borçlanma aracı olduğu ve ilgili ürünün, sadece nitelikli yatırımcılara yönelik olarak ihraç edileceği, söz konusu borçlanma aracının vade sonundaki kupon ödemesi/getirisinin, ilgili ürünün sözleşmesi/izah namesinde açık bir şekilde belirtilecek olan koşulların gerçekleşmesine bağlı olduğu,

- İhracı planlanan ikinci ürünün ise kredi riskine dayalı borçlanma aracı olduğu, kredi riskine dayalı borçlanma araçlarının bir ya da birden fazla referans kuruluşun kredi risklerini barındıran borçlanma araçları olduğu, içerdikleri kredi risklerinin gerçekleşip gerçekleşmemesine göre farklı nakit akışları yaratılabildiği, söz konusu ürünün de sadece nitelikli yatırımcılara yönelik ihraç edileceği, vadede elde edilecek getiri önceden belirlenen kredi riskine veya diğer şartlara göre farklılık göstereceği,

- Tarafınızca ihraç edilecek söz konusu borçlanma araçlarını yatırımcı talebi üzerine, Bankanızca bir daha satışa sunulmamak üzere vadesinden önce geri alınmasının söz konusu olabileceği, ilgili ürünlerin yatırımcı tarafından vadeden önce geri satılmak istenmesi durumunda o tarihteki piyasa değeri üzerinden işlem gerçekleşeceği, vadeden önce gerçekleştirilen ilgili satış işlemi sonucunda, piyasa koşullarına bağlı olarak yatırımcı adına kar veya zarar doğabileceği

belirtilerek, ilgili mevzuat hükümlerine göre, Bankanız tarafından ihraç edilmesi planlanan borçlanma araçlarının yatırımcı talebi üzerine Bankanız tarafından bir daha satışa sunulmamak üzere geri alındığı durumlarda, piyasa şartlarına göre yatırımcı adına oluşabilecek zararların Gelir Vergisi Kanununun geçici 67. maddesi kapsamında sabit getirili menkul kıymet alım-satım zararı olarak mahsuba konu edilmesinin mümkün olup olmadığı konusunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde her nevi tahvil (ipotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekle dayalı menkul kıymetler hariç ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve Hazine bonosu faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetler ve varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından sağlanan gelirlerin menkul sermaye iradı sayılacağı ayrıca döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışlarının irat sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun "**Zararların Kârlara Takas ve Mahsubu**" başlıklı 88 inci maddesinde de "*Menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında, gider fazlalığından doğanlar hariç, sermayede vukua gelen eksilmeler zarar addolunmaz.*" hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, aynı Kanunun geçici 67 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında;

"1) Bankalar ve aracı kurumlar takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla;

a) Alım satımına aracılık ettikleri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının alış ve satış bedelleri arasındaki fark,

b) Alımına aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının itfası halinde alış bedeli ve itfa bedeli arasındaki fark,

c) Menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının tahsiline aracılık ettikleri dönemsel getirileri (herhangi bir menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracına bağlı olmayan),

d) Aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının ödünç işlemlerinden sağlanan gelirler,

Üzerinden % 15 oranında vergi tevkifatı yaparlar. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki mükellefler ile münhasıran menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı getirileri ile değer artışı kazançları elde etmek ve bunlara bağlı hakları kullanmak amacıyla faaliyette bulunan mükelleflerden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenenler için bu oran % 0 olarak uygulanır.

...

Üç aylık dönem içerisinde aynı türden menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı ile ilgili olarak birden fazla alım satım işlemi yapılması halinde tevkifatın gerçekleştirilmesinde bu işlemler tek bir işlem olarak dikkate alınır. Aynı türden menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı alım satımından doğan zararlar takvim yılı aşılmamak kaydıyla izleyen dönemlerin tevkifat matrahından mahsup edilir. Döviz, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracının alış ve satış bedeli olarak işlem tarihindeki Yeni Türk Lirası karşılıkları esas alınarak tevkifat matrahı tespit edilir. Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracının yabancı bir para cinsinden ihraç edilmiş olması halinde ise tevkifat matrahının tespitinde kur farkı dikkate alınmaz." hükümleri,

anılan maddenin (2) numaralı fıkrasında;

" Bu Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından Hazine ve 4749 sayılı Kanuna göre kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilenler hariç), ödemeyi yapanlarca, banka veya aracı kurumlara veya bunlar aracılığıyla diğer gerçek ve tüzel kişilere ödenenler hariç, % 15 oranında vergi tevkifatı yapılır. "

hükmü yer almakta olup, 2006/10731 sayılı B.K.K. ile (1) numaralı fıkra da yer alan oran tam mükellef gerçek kişiler için %10 olarak, (2) numaralı fıkra da yer alan oran ise tam mükellef gerçek kişi ve kurumlar için %10 olarak uygulanmaktadır.

Bu çerçevede, ihraç edilmesi planlanan borçlanma araçlarının yatırımcı talebi üzerine Bankanız tarafından bir daha satışa sunulmamak üzere geri alındığı durumlarda, söz konusu borçlanma araçlarının Bankanıza iade fiyatı ile ilk alım fiyatı arasında oluşan kazanç erken itfa sonucu elde edilen menkul sermaye iradı (faiz) niteliği taşıdığından, söz konusu borçlanma araçlarının geri alımı nedeniyle piyasa

şartlarına göre yatırımcı adına oluşabilecek zararların da menkul kıymet alım-satım zararı olarak değeriendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, söz konusu borçlanma araçlarının geri alımı nedeniyle piyasa şartlarına göre gerçek kişi yatırımcı adına oluşabilecek zararların Gelir Vergisi Kanununun geçici 67. maddesi kapsamında sabit getirili menkul kıymet alım-satım zararı olarak mahsuba konu edilmesi söz konusu olmayıp, anılan Kanunun 88 inci maddesine göre gerçek kişi yatırımcı adına oluşabilecek zararların gider fazlalığından kaynaklananlar hariç zarar mahsubuna konu edilmesi de mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026